

A FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉS PEDAGÓGIÁJA OKTATÁSPOLITIKAI ÉS MUNKAERŐ-PIACI ASPEKTUSBÓL

Kazarján Erzsébet

Schola Europa Akadémia SZKI, Pannon Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: szakmai gyakorlat, mobilitási programok, nonformális tanulás

Magyarországon a rendszerváltást követően olyan jelentős politikai, gazdasági és társadalmi változások történtek, amelyek következtében a munkaerő-piaci igények radikálisan megváltoztak. A globalizálódással az európai régió egésze – így hazánk is – szembesült azzal, hogy csak azok a nemzetek számíthatnak versenyelőnyre, akik alkalmazkodóképes és jól képzett munkaerővel rendelkeznek. Oktatási intézményeink többsége még mindig csak az elmélet szintjén fogalmazta meg válaszait az új kihívásra. A gyakorlat azt mutatja, hogy az eddigi képzési tartalmak egyre korszerűtlenebbekké válnak, így egyre távolodnak a munkaerőpiac új elvárásaitól. A hiányzó képességek és készségek, valamint a nem megfelelő motivációs struktúra miatt a frissen érettségizett fiatalok nem tudnak alkalmazkodni a folyton változó munkaerő-piaci igényekhez, elhelyezkedési esélyeik minimálisak. A fiatal felnőttek (szak)képzése egyre nehezebb feladat elé állítja az oktatási rendszereket Európában, és egyre nagyobb feladatot ró a hazai oktatáspolitikára is. A gazdasági, társadalmi életben érvényesülő folyamatos változások nyomán átértékelődött az oktatás, a képzés, amely magas igényeket támaszt a tudás minősége iránt. Azonnal felhasználható, naprakész tudást követel meg azoktól, akik versenyképesek akarnak maradni. Az ifjúsági probléma újragondolása, a fiatal felnőttkori tanulás és a (fiatal) felnőttekkel való foglalkozás, a tanuló felnőtté váló nevelése paradigmaváltást igényel a pedagógiában. Kialakulóban van egy új módszertani kultúra terjedése, amely szorosan összefügg a formális–nonformális–informális nevelés és oktatás problémakörével.

A kutatás során külön vizsgálati módszerek alkalmazását igényelte a nonformális és az informális tanulás és tanítás hazai és nemzetközi szakképzésben betöltött szerepének vizsgálata. Az utóbbi öt évben a Schola Europa mobilitási pályázatain részt vett diákok vizsgálatának legalkalmasabb módszere a pedagógiai kísérlet volt, mivel egzakt összehasonlítást tett lehetővé. A kísérleti csoport változásait a kontrollesoportban lejátszódott változásokkal összehasonlítva értékeltük. Egyértelmű összefüggés mutatható ki a tanulás folyamatában alkalmazott nem hagyományos módszerek alkalmazása és a diákok munkaerő-piaci integrációja között, ezért elengedhetetlen a felsőfokú szakképzés számára egy új módszertani kultúra kidolgozása és elterjesztése.